

राज्यातील नवीन प्राथमिक आरोग्य
केंद्रांची स्थापना ...

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक पोस्वसा-१०१०/१४७/आरोग्य-४
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: २२ जानेवारी १९९०

वाचा : शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक आरस्लस्व-२४८६/
१४४७/आरोग्य-४, दिनांक १८ जानेवारी १९८९.

प्रास्ताविक :-

१] केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार "सर्वांसाठी आरोग्य" हे
ध्येय इ. स. २००० पर्यंत साध्य करावयाचे आहे. तथापि, महाराष्ट्र शासनाने
हे ध्येय १९९१ पर्यंतच साध्य करावयाचे ठरविले आहे. त्यास अनुसरून आरोग्य
सुविधा देणा-या संस्था खास करून प्राथमिक आरोग्य केंद्रे व ग्रामीण रुग्णालये
१९९१ च्या अखेर आवश्यक त्या प्रमाणात स्थापन होणे जरूर आहे.

२] आतापर्यंत मंजूर करण्यात आलेली प्राथमिक आरोग्य केंद्रे
सर्वसाधारणपणे १९८१ च्या जिल्हावार लोकसंख्या विभागात घेऊन स्थापन करण्यात
आली आहेत. या आरोग्य संस्थांप्रतिरिक्त विशेष करून कार्यक्रमांसाठी रुग्णारोपी
जिल्ह्यात ७ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे व चंद्रपूर जिल्ह्यात १ मित्र आरोग्य पथक
मंजूर करण्यात आले असून पुढे जिल्ह्यात १० फिरती आरोग्य पथके मंजूर करण्याचा
प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

३] १९८१ च्या लोकसंख्येवर आधारित आतापर्यंत जरी १९२९ प्राथमिक
आरोग्य केंद्रे मंजूर करण्यात आलेली असली तरी या संस्थांच्या स्थानान्तरणात तसेच
अशा प्रकारच्या संस्था नव्याने मंजूर करण्याबाबत शासनाकडे लोकाप्रतिनिधींच्या
व उतर संस्थांच्या आलेल्या सतत भागण्या लक्षात घेऊन शासनाने जानेवारी १९८९
मध्ये माननीय आरोग्य मंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली एक मंत्री मंडळ उपसमिती स्थापन
केली होती. या समितीने केलेल्या शिफारशी लक्षात घेऊन संश्लेषित जाणे राज्यात
१३१ नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्रे व १७ ग्रामीण रुग्णालये स्थापन करण्याचा व
त्यास आवश्यक तो कर्मचारी वर्ग मंजूर करण्याचा निर्णय घेतलेला आहे.

निर्णय :-

मंत्री मंडळाच्या वर उल्लेखिलेल्या निर्णयात अनुसूचित राज्यात स्थापन
करावयाच्या १३१ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांपैकी सोबतच्या विवरणत्रात [प्रपत्र "अ"]
दर्शिलेली १५ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे स्थापन केली जाण्यात व त्या प्राथमिक
आरोग्य केंद्रांना प्रत्येकी खाली दर्शविल्याप्रमाणे १३ जणांचा कर्मचारीवर्ग मंजूर करण्यात
शासन संमती देत आहे. विवरणत्रात दर्शविलेल्या १५ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांपैकी

-[कृपया पान २ पहा]

-[२]-

[१] बोली पंचायत [रायगड], [२] नांदेड [जळगांव], [३] लोणी भापकर [पुणे], [४] जोगवाडी [पुणे], [५] भादवण [कोल्हापूर], [६] पाथर गव्हाण [परभणी], [७] आष्टी [नांदेड], [८] टाकरखेड [सुलदाणा], ही प्राथमिक आरोग्य केंद्रे सध्या त्या ठिकाणी असलेल्या प्राथमिक आरोग्य पथकांची श्रेणीवाढ करून, [९] लोहोप [रायगड], [१०] शिंदोशी [रत्नागिरी], [११] संग्रामपूर [सुलदाणा], [१२] वेला [नागपूर] ही प्राथमिक आरोग्य केंद्रे सध्या त्या ठिकाणी असलेल्या जिल्हा परिषद दवाखान्यांची श्रेणीवाढ करून, [१३] धनज [सुदक], [अकोला], [१४] आंधळगांव [भंडारा] ही प्राथमिक आरोग्य केंद्रे त्या ठिकाणी सध्या असलेल्या अॅलोपॅथिक दवाखा-याची श्रेणीवाढ करून तर [१५] पूर्णा [परभणी] येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्र तेथे सध्या असलेल्या नागरी दवाखान्याची श्रेणीवाढ करून मंजूर करण्यात येत आहे.

पदाचे नांव	पदसंख्या	वेतनश्रेणी
१] दैवकीय अधिकारी	२	रु. ३०००-१००-२५००-१२५-४५००
१] दैवकीय अधिकारी वर्ग-२	२	रु. २२००-७५-२८००-दररो-१००-४०००
२] परिवारिका प्रसाविका	१	रु. १४००-४०-१६००-५०-२३००-दररो-६०-२६००
३] सहाय्यकारी परिवारिका प्रसाविका	१	रु. १२००-३०-१४४०-दररो-३०-१८००
४] आरोग्य सहाय्यक [पुरुष]	१	रु. १२००-३०-१५६०-दररो-५०-२०४०
५] मिश्रक	१	रु. १३५०-३०-१४४०-५०-१८००-दररो-५०-२६००
६] वाहन चालक	१	रु. १५०-२०-११५०-दररो-२५-१५००
७] कनिष्ठ लिपिक	१	रु. १५०-१०-११५०-दररो-२५-१४००
८] वतुथिणी कर्मचारी वर्ग	५	रु. ७५०-१२-८७०-दररो-१४-१४०

-[३]-

वर उल्लेखिलेला कर्मचारी वर्ग हा प्रथमतः २८ फेब्रुवारी १९९१ पावेतो मंजूर करण्यात येत आहे. तथापि, वर उल्लेखिलेल्या पदांपैकी काही पदे तद्याच्या संस्थांमध्ये उपलब्ध आहेत. उपलब्ध असलेली पदे वगळता, तसेच वाहन चालकाचे पद वगळता तावडतोडीने भरावयाची इतर पदे प्रपत्र "च" मध्ये दर्शविली आहेत. विंगर जादियाती विभागातील या प्राथमिक आरोग्य केंद्राचा खर्च हा "आर-१" २२१०-वैयकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य-०६-सार्वजनिक आरोग्य-०१०-आयुष्यमान गरजा कार्यक्रम-पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-स्थानिक क्षेत्रातील योजना [राज्य योजना]-०१० [दोन] महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व संघायत समिती अधिनियम १९६१ च्या कलम १८७ अन्वये घेणेस्ततर अनुदान [२२१० ०५५८] या लेखाशिर्षाखाली खर्चा दाखविण्यात यावा. व तो शासन ज्ञापन वित्त विभाग क्रमांक आकनि. ११२०/२०८/ अर्थसंकल्प-८, दिनांक ११ जानेवारी १९९० अन्वये मंजूर झालेल्या स्मये ७,९५,०००/- आकस्मिकता निधीतून भागविण्यात यावा. हा खर्च तो एनएफ-१०८३/ करताना वित्त विभाग परिपत्रक क्रमांक तो एनएफ-१०८६/१५३/अर्थसंकल्प-३, १४०/वोयुडी-३ दिनांक २८ ऑगस्ट १९८६ अन्वये विहित केलेल्या सूचनांची काटेकोर दि. २६/४/८३ व अंमलबजावणी करण्यात यावी. तथाच प्रमाणे वर नमूद केलेल्या दिनांक वित्त विभाग २८ ऑगस्ट १९८६ च्या परिपत्रकानुसार अग्रिमाची रक्कम खर्च करताना सादर करावयाच्या देयकावर पुढील प्रमाणप्रत्र लाल शाईने अधोरेखित करून नोंदविण्यात यावे:-

"आकस्मिकता निधी अग्रिम शासन ज्ञापन वित्त विभाग क्रमांक आकनि-११२०/२०८/अर्थसंकल्प-८, दिनांक ११ जानेवारी १९९०" व शासन ज्ञापन वित्त विभाग क्रमांक आकनि-११२०/२०८/अर्थसंकल्प-८, दिनांक ११ जानेवारी १९९०

३. आकस्मिकता निधीतून घेतलेल्या ह अग्रिमाची परिपूर्ती करण्यासाठी पुरक मागणीचा प्रस्ताव संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई यांनी मार्च १९९० च्या अधिवेशनात सादर करण्याच्या दृष्टीने योग्य वेळी शासनास पाठवावा.

हा शासन निर्णय, नियोजन व वित्त विभाग यांच्या सहमतीने व वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक तो आर-३६/९०/व्यय-१२, दिनांक २२ जानेवारी १९९० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

[रा. गो. वर्डे]

महाराष्ट्र शासनाचे सहाय्यक सचिव

प्रति,

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई

अतिरिक्त संचालक [कुटुंब कल्याण, माता बाल संगोपन व बालेय आरोग्य], पुणे

सहसंचालक, आरोग्य सेवा [आरोग्य], पुणे